

Comparative Rejang Sentence Data¹

The 200 sentences in this appendix provide the set of contexts used to elicit standardized basic Swadesh-type wordlists for each dialect of Rejang². The language used to elicit the Rejang data (Bahasa Indonesia) is also shown. Incidental to the main purpose is the fact that the Rejang sentences contain lexical, morphological and syntactic information. A morph-by-morph analysis of each sentence is provided for the last dialect listed: Rawas.

<u>Dialect Code</u>	<u>Speakers</u>	<u>Hometown</u>	<u>Field Work</u>
P = Pesisir	Mr. Sahadin	Talang Tambu	1988
L = Lebong	Ibu Baima	Muara Ketayu	April 2001
M = Musi	Dr. Zainubi Arbi	Curup	1976
K = Kebanagung	Pak Ismail Amir	Kebanagung	April 2001
R = Rawas	Mo. Haji Daud	Muara Kulam	April 2001

Note: To read the Rejang sentences it is necessary to download the SIL IPA93 fonts (hereby gratefully acknowledged).

1. ALL SEMUA ayam kami mati (All our chickens have died)
P Kətə mono? keme matəy.
L Kutə mono? keme matəy.

¹ I am grateful to Dr. Amran Halim for designing the 200-list data form and allowing me to use it in my research.

² This same list of contexts was used to elicit 200 sentences from each of five dialects of Bukar Sadong Land Dayak (cf. McGinn 2001).

M Kətə mono? keme matie.
K Kəhətə monok keme matəe.
R Galəy mono? kāmāy matuy.
all. chicken.1PL(EXCL).die

2. AND Amat DAN Ali suka makan nasi (Amat and Ali like to eat rice)

P Amat ηen Ali gala? ə̄mu? məy.
L Amat ηen Ali galo? ə̄mu? məy.
M Amat ηen Ali tujəw ə̄mu? mie.
K Amat dəηən Ali galak ə̄muk məe
R Amat dəηan Ali gala? ə̄mu? muy.
Amat.and.Ali.like.eat.rice

3. ANIMAL Di sini banyak BINATANG (Here there are many animals)

P Na? yo daw bənatəŋ.
L Nəa? yo daw bənatəŋ.
M Na? piyo dəw bənatəŋ
K Nak yo dəw bənatəŋ.
R Taŋ yə banya? binatəŋ.
at.here.many.animal

4. ASHES Piring dapat dibersihkan dengan ABU DAPUR (Dishes can be washed with kitchen ashes)

P Piriŋ dapət nəbərsi ηən abaw dopoa
L Piŋgan dapət kənucəŋ pucay nəa? dopoa.
M Piriŋ paca? nəbərsi ηən abəw dopoa

K Pɪŋgan dapət nəpuk magəh bəŋəa.
R Pɪŋgan paca? nəbərsih dəŋan abu dopoa.
dish.can.PASS-clean.with.ash.hearth

5. AT Dia bekerja DI toko (He/she works at the store)

P Si kərjo na? toko.
L Si kərjo nəa? toko.
M Si bəkərjo na? toko
K Si kərjo nak toko.
R Səy kərjə lə toko.
3SG.work.at.store

6. BACK Dia bekerja di BELAKANG rumahnya (He is working behind the house)

P Si kərjo na? bəlakanj uməa? nə.
L Dio kərjo na? bele? uməa? nə.
M Si bəkərjo na? kəbele? uməa? nə
K Si kərjo nak kəbelek blakanj umah nə.
R Nə bəkərja lə bälä? kədoŋ umah nə.
3SG.INTRANS-work.at.back.behind.house.the

7. BAD Bajunya sudah BURUK (His clothes are already worn-out)

P Bajaw nə sudo bu?u?
L Bajaw nə bi bu?u?
M Bajəw nə bi bu?u?
K Bajəw nə bi buhuk.
R Bajəw nə mi ät.

shirt.3SG.already.bad

8. BARK KULIT KAYU itu tipis (That bark is thin)

P Kaləa? kiəw o mipis.

L Kaləa? kiəw o mipis.

M Ka? kiuo o mipis

K Kak kiəa ho mipis.

R Kulit kiiw ə tipis.

skin.wood.that.thin

9. BECAUSE Dia tidak dapat datang KARENA hari hujan (He couldn't come because it is raining)

P Si coa dapət təkə kərno bilay ujən.

L Si coa nam moy, (kərno) bilay ujən.

M Si coa dapət təkə kərno biləy ujən

K Si coa dapət timoa kərno biləy ujən.

R Səy laŋ nam təkaw kərna biləy ujən.

3SG.not.can.come.because.day.rain

10. BELLY PERUTnya sakit (He has a belly-ache)

P Tənəy nə gis.

L Tənəy nə gis.

M Tənie nə gis.

K Tənəe nə gis.

R Tənuy nə gis.

stomach.3SG.sick

11. BIG Perutnya BESAR (His belly is big)

P Tənəy nə lay.
L Tənəy nə lay.
M Tənie nə ləy
K Tənəe nə ləy.
R Tənuy nə ləy.
stomach.3SG.big

12. BIRD Lihatlah burung itu (Look at that bird)

P Kənlia? ba buruŋ o.
L Kəlia? ba buruŋ o
M Kənlea? ba buruŋ o
K Kəlek ba buruŋ ho.
R Kələ? bah buruŋ ə.
look.IMPER.bird.that

13. BITE Orang itu diGIGIT anjing (That man was bitten by a dog)

P Tun o nəŋet kuyu?.
L Tun o nəŋət kuyu?.
M Tun o nəŋet kuyu?
K Tun ho nəŋət kuyuk
R Tun ə nəŋət kucä?
person.that.PASS-bite.dog

14. BLACK Anjing itu HITAM (That dog is black)

P Kuyu? o mələw.
L Kuyu? o mələw.
M Kuyu? o məluo

- K Kuyuk ho mäləa.
 R Kucä? ə məliw.
dog.that.black
15. BLOOD Kakinya berDARAH (His foot/leg is bleeding)
 P Kekea nə bədaləa?
 L Kekea nə siləa? bədaləa?
 M Kekea nə bədaləa?
 K Kekea nə bədalah.
 R Käkäl nə bədalah.
leg.3SG.INTRANS-blood
16. BLOW TIUPlah seruliŋ o (Blow this flute = Play this flute)
 P Kə̄mus ba suliŋ o.
 L Kə̄mus ba suliŋ nyo/yo.
 M Kə̄mus ba suliŋ o.
 K Tiup suliŋ ho.
 R Tiup bah suliŋ yə.
blow.IMPER.flute.this
17. BONE TULANG kakinya patah (His leg bone broke)
 P Təlan kekea nə patəa?
 L Təlan kekea nə patia?
 M Təlan kekea nə patəa?
 K Təlan kekea nə pateah.
 R Təlan kəkäl nə patäh.
bone.leg.3SG.broken

18. BREATHE Dia sukar BERNAFAS (He has trouble breathing)

- P Si peset **mənyabay**.
L Si saro mo? nyabay.
M Si saro **bənyabəy**
K Si sulit ma? nyabəy.
R Səy ba?əy **bənyabəy**.

3SG.trouble.INTRANS-breathe

19. BURN Rumahnya diBAKAR orang (Someone burned his house down)

- P Uməa? nə **nəməm** tun.
L Uməa? nə **nəməm** tun.
M Uməa? nə **nəməm** tun
K Umah nə **nəməm** tun.
R Umah nə **nəməm** tun.

house.3SG.PASS-burn.person

20. CHILD ANAKnya sudah lahir (His child has been born)

- P Ana? nə bi laher.
L Ano? nə bi kəluəa / bi ade.
M Ana? nə bi laher.
K Anak nə bi lahir.
R Ana? nə mi laher.

child.3SG.already.born

21. CLOUD Di langit banyak AWAN (There are many clouds in the sky)

- P Na? leŋet daw awan.

L	Nəa? leŋet əmun daw.	
M	Na? leŋet dəw əmbun	
K	Nak leŋet dəw awan / cəhayo.	
R	Lə ləŋät banya? abən.	:irreg. /b/ <i>at.sky.many.cloud</i>

22. COLD Hari ini DINGIN sekali (Today is really cold)

P	Bilay yo səŋa? niən.
L	Bilay yo səŋo? niən.
M	Biləy yo səŋa? niən
K	Biləy yo səŋak niən.
R	Biləy yə səŋa? niən. <i>day.this.cold.very</i>

23. COME Kapan dia DATANG? (When did he come?)

P	Təŋen si təkə?
L	Təŋen si təkə?
M	Təŋen si təkə?
K	Təŋen si timoa?
R	Təŋän kabən sapuy? <i>when.2SG.come</i>

24. COUNT HITUNGLah uang itu (Count that money)

P	Kituŋ ba cacı o.
L	Kituŋ ba cacı o
M	Kituŋ ba cacı o
K	Rikin ba cacı ho.
R	Rikin bah sen ə.

count.IMPER.money.that

25. CUT POTONGlah tongkat itu (Cut that stick (in two))

P Kotoŋ ba tokot o.

L To? ba tokot ?o.

M Kəto? ba tokot o

K Tətək ba tokot ho.

R Təto? bah tokot yə.

cut.IMPER.stick.this

26. DAY HARI ini HARI Jum?at (Today is Friday)

P Bilay yo bilay Jum?at.

L Bilay yo bilay Juma?at.

M Biləy yo biləy Jəma?at

K Biləy yo biləy Jum?at.

R Biləy yə biləy Jum?at.

day.this.day.Friday

27. DIE Banyak orang MATI karena banjir itu (Many people died in that flood)

P Daw tun matəy kərno banj̄er o.

L Daw tun matəy kəno bioa lay.

M Dəw tun matie nətə? bioa **mənyəga?** o

K Dəw tun matəe kərno bioa ləy.

R Banya? tun matuy kərnə biol ləm.

many.person.die.because.water.deep

28. DIG GALIlah sumur (Dig a well)

- P **K**ikoa ba sumua.
L **K**ika ba sumua.
M **K**ikoa ba somoa
K **K**ikoa ba sumuh.
R Cuka bah sumur.
 dig.IMPER.well
29. DIRTY Air ini KOTOR (This water is dirty)
- P Bioa yo kotor.
L Bioa o kide? ηəy / kide? niən.
M Bioa yo koto?
K Bioa yo kotok.
R Biol yə kotor.
 water.this.dirty
30. DOG ANJINGnya besar (The dog is big)
- P Kuyu? nə lay.
L Kuyu? nə lay.
M Kuyu? nə ləy
K Kuyuk nə ləy.
R Kucä? nə ləy.
 dog.the.big
31. DRINK Dia suka MINUM kopi (He likes to drink coffee)
- P Si gala? əmbu? kopi.
L Si galo? ə̄mu? bioa kupi.
M Si la? menem bioa kawo
K Si galak menem bioa kawo.

- R Səy gala? ə̄mu? biol kao.
3SG.want.eat.water.coffee
32. DRY Sumurnya sudah KERING (His well is dry)
- P Sumua nə bi kə?iŋ.
- L Sumua nə bi kə?iŋ.
- M Somoa nə bi kə?iŋ
- K Sumuh nə bi kəhiŋ.
- R Sumur nə mi ki?iŋ.
well.3SG.already.dry
33. DULL Pisau ini TUMPUL (This knife is dull)
- P Pisaw yo pu?aw.
- L Pisəw yo pu?aw.
- M Pisuo yo pu?əw
- K Pisəa yo topoa.
- R Pisiw yə topol.
knife.this.dull
34. DUST Banyak DEBU di jalan (There's lots of dust on the
road)
- P Daw ŋəbu na? dalən.
- L Daw ŋabu nəa? dalən.
- M Dəw dəbəw na? dalən
- K Dəw səhəbuk nak dalən.
- R Banya? dəbəw lə dalən.
many.dust.at.road

35. EAR TELINGAnya besar (His ears are big)
- P Ti?u? nə lay.
- L Ti?u? nə lay.
- M Ti?u? nə ləy
- K Tihuk nə ləy.
- R Ti?u? nə ləy.
- ear.3SG.big*
-
36. EARTH Kata orang, BUMI ini berputar (People say the earth
revolves)
- P Nadəa? tun, bumay o bəputəa.
- L Padəa? tun dənyo yo bəputəa.
- M Nadəa? tun, buməy o putəa
- K Padah tun dunyo ho bərputar.
- R Katəy tun buməy yə bəputəa.
- say.person.world.this.INTRANS-rotate*
-
37. EAT Marilah kita MAKAN (Let's eat)
- P Maro ba itə ə̄mu? məy.
- L Maro ba itə ə̄mu? məy.
- M Ba itə ə̄mu? mie
- K Aro ba ito ə̄muk məe.
- R Murə bah kitə mənjan.
- let.IMPER.3PL(INCL).eat*
-
38. EGG Harga TELUR naik (The price of eggs rose)
- P əgo tənoa mənə?.
- L əgo tənoa kənə?.

- M əgo tənoa **məne?**
 K Həgo tənoa lahaŋ.
 R Ogaw tənoa **mənä?**
price.egg.ACTIVE-rise
39. EYE MATAnyA merah (His eyes are red)
 P Matay nə miləa?
 L Matay nə miləa?
 M Matəy nə miləa?
 K Matəy nə abaŋ.
 R Matəy nə abaŋ.
eye.3SG.red
40. FALL Dia JATUH dari atap (He fell from the roof)
 P Si us kunoy atəp.
 L Si us kīni atəp.
 M Si us kunay atəp
 K Si hus jak kəni atəp.
 R Səy nīman kunəy atəp.
3SG.fall.from.roof
41. FAR Rumahnya JAUH dari sini (His house is far from here)
 P Uməa? nə ua? kunoy yo.
 L Uməa? nə ua? kīni yo.
 M Uməa? nə oa? kunay io
 K Umah nə hoah jak kəni yo.
 R Umah nə jaoh kunəy yə.
house.3SG.far.from.this

42. FAT Orang itu GEMUK (That person is fat)

P Tun o gəmu?

L Tun o gəpu?

M Tun o gəmu?

K Tun ho puka.

R Tun ə gəmu?

person.that.fat

43. FATHER AYAHnya sakit (His father is sick)

P Tia? nə sakit.

L Bapo? nə ji?ia?

M Bapa? nə sakit

K Bapak nə jeheah.

R Bapa? nə molon.

father.3SG.sick

44. FEAR Jangan TAKUT (Don't be afraid)

P Dibəa? sabən.

L Jibəa? sabən / Məbəa? sabən.

M Daŋ sabən

K Pa?mi kak / Daŋ kak.

R Usah takut.

Don't.afraid

45. FEATHER BULU burung itu bagus (The bird's feathers are nice)

P Bulaw buruŋ o ba?əs.

L Bulaw buruŋ o ba?əs.

- M Buləw buruŋ o aləp niən
 K Buləw buruŋ do aləp.
 R Buləw buruŋ ə ilu?
 feather.bird.that.nice
46. FEW Berilah saya SEDIKIT (Give me a few)
 P Mələy ba uku didi?
 L Kələy ba uku didi?
 M Kəlie ba uku didi?
 K Kələe ba uku didik.
 R Kəluŋ bah kəw didi?
 IMPER-give.IMPER.1SG.little
47. FIGHT Jangan suka BERKELAH (Don't go around fighting)
 P Dibəa? gala? bəlago.
 L Jibəa? suto?
 M Daŋ gala? bəgasəa?
 K Day galak bəlago.
 R Usah gala? bəlagaw.
 don't.want.INTRANS-fight
48. FIRE Jangan suka main API (Don't play with fire)
 P Dibəa? gala? main opoy.
 L Məbəa? galo? main opoy.
 M Daŋ gala? məliam opoy
 K Day galak məliam opoy.
 R Usah gala? main upuy.
 don't.want.play.fire

49. FISH IKAN ini belum dimasak (This fish is not fully cooked)

P Kan yo ati kənsa?

L Kan yo ati kənsə?

M Kan yo ati kənsa?

K Kan ho ati kənəsak.

R Kan yə əlum kənəsə?

fish.this.not(yet).PASS-cook

50. FIVE Anaknya LIMA orang (He has five children)

P Ana? nə ləmo tun.

L Ano? nə ləmo tun.

M Ana? nə ləmo

K Anak nə ləmo likup.

R Ana? nə tun ləmaw.

child.3SG.person.five

51. FLOAT Bambu itu MENGAPUNG (The bamboo is floating)

P Bulua? o məŋapun.

L Bulua? o ŋapun nəa? bioa.

M Boloa? o ŋapun

K Boloah ho məŋapun.

R Boloa? ə ŋapun.

bamboo.that.MOTION-float

52. FLOW Sungai itu MENGALIR ke laut (That river flows to the sea)

P Bioa o monot may laut.

L Bioa o **monot** moy laut.
M Bioa o **məŋ**aloha may laut
K Bioa ho **monot** may laut.
R Bioa ə anyut may laut.
river.that.flow.to.sea

53. FLOWER Bunga itu HARUM (That flower is fragrant)

P Buŋay o um.
L Buŋay o um.
M Buŋəy o um
K Buŋi ho hum.
R Buŋəy ə um.
flower.that.fragrant

54. FLY Belalang dapat TERBANG (Grasshoppers can fly)

P Bəlalaŋ dapət təbaŋ.
L Blalaŋ paco? təbaŋ.
M Bəlalaŋ paca? təbaŋ
K Blalaŋ dapət tərbaŋ.
R Bəlalaŋ nam təbaŋ.
grasshopper.can.fly

55. FOG KABUT itu tebal sekali (The fog is very thick)

P Kabut o kəboə niən.
L əm̄un o kəboə niən.
M Kabut o kəboə niən.
K Kabut ho kəboə niən.
R əm̄un ə kəbol niən.

fog.that.thick.very

56. FOOT KAKInya kena paku (His foot struck a nail)

P Kekea nə kəno say pasa?.

L Kekea nə keno bəsay paso?.

M Kekea nə kəno səy pasa? ~ bəsəy pasa?.

K Kekea nə keno bəsəy pasak.

R Käkäl nə kənaw pakəw.

foot.3SG.strike.nail

57. FOUR Isterinya EMPAT (He has four wives)

P ηənyan nə pat.

L Məηənyan nə pat.

M Suməa? nə pat.

K Pərpuan nə pat likup.

R Sumah nə pat likup.

wife.his.four.CLASSIFIER

58. FREEZE Air itu BEKU karena dingin (The water froze because of the cold)

P Bioa o bəkaw kərno səŋa?.

L Bioa o bəkaw kəno səŋo?.

M Bioa o məbəkəw kərno səŋa?

K Bioa ho bəkəw kərno səŋak.

R Biol ə bəkəw kərnə səŋa?.

water.that.freeze.because.cold

59. FRUIT Di sini banyak BUAH-BUAHAN (Here there are lots of fruits)

- P Na? yo daw buah?
L Pio daw buah?-buah?
M Boa? na? piyo dəw
K Nak yo dəw buah.
R Taŋ yə banya? buah-buahan.
at.this.many.fruit-fruit-variety

60. GIVE Ali diBERI ibunya uang (Ali was given money by his mother)

- P Ali nələy iño? nə caci
L Ali nələy iño? nə caci.
M Ali nəlīe iño? nə caci
K Ali nələe iñok nə caci.
R Ali nəluy iño? nə sen.
Ali.PASS-give.mother.3SG.money

61. GOOD Rumahnya BAGUS (His house is good = He has a good house)

- P Uməa? nə ba?əs
L Uməa? nə ba?əs
M Uməa? nə ba?əs
K Umah nə aləp.
R Umah nə ilu?
house.3SG.good

62. GRASS RUMPUT itu panjang (The grass is long)

P Dukut o paṅjaṅ
L Dukut yo paṅjaṅ.
M Dukut o paṅjaṅ
K Dukut ho paṅjaṅ.
R Dukut ə paṅjaṅ.
grass.that.long

63. GREEN Warnanya HIJAU (Its color is green)

P Warno nə ijo
L Uləs nə ijo.
M Uləs nə ijo
K Rupo nə ijo.
R Agəy nə ijiw.
color.the.green

64. GUTS USUS ayam tidak dimakan orang (People don't eat chicken guts)

P Usus mono? coa nəm̄u? tun
L Tənəy mono? coa nəm̄u? tun.
M Tənie mono? coa tun əm̄u?
K Tənəe monok coa nəm̄uk tun.
R Tənuy monok laṅ nəm̄u? tun.
stomach.chicken.not.PASS-eat.person

65. HAIR RAMBUTnya panjang (His hair is long = He has long hair)

P Bu? nə paṅjaṅ
L Bu? nə paṅjaṅ.

M Bu? nə paŋjaŋ
K Buk nə paŋjaŋ.
R Bu? nə paŋjaŋ.
(head)hair.3SG.long

66. HAND Jari TANGAN kanannya putus (The finger of his right hand is missing)

P Ji?ay taŋən kanən nə putus
L Ji?əy taŋən kanən nə putus.
M Ji?əy taŋən kanən nə putus
K Jihəy taŋən kanən nə putus.
R Ji?əy taŋən kanən nə putus.
finger.hand.right.3SG.cut(off)

67. HE DIA rajin (He/she is industrious)

P Si rajin
L Si rajin.
M Si rajin
K Si rajin.
R Səy rajin.
3SG.industrious

68. HEAD Kepala nya luka (He injured his head)

P Ulaw nə siləa?
L Uləw nə siləa?
M Uləw nə siləa?
K Uləw nə lətas.
R Pala? nə silah.

head.3SG.injured

69. HEAR Pembicaraan kita tidak diDENGARnya (Our conversation was not overheard by him)

P Saʔəy tə o miliŋ coa si tənmiʔuʔ.

L adəaʔ itə coa si loʔ miʔuʔ.

M Keceʔ tə coa si təmŋoa.

K Kecek itə coa si təmŋoa.

R Cakap awaʔ laŋ tənʔiʔuʔ nə.

talk.2SG.not.PASS-hear-3SG

70. HEART Dia sakit JANTUNG (He has heart disease)

P Si sakit jatuŋ.

L Si gis jatuŋ.

M Si sakit jatuŋ.

K Si gis jatuŋ.

R Səy molon jatuŋ.

3SG.sick.heart

71. HEAVY Batu ini BERAT (This rock is heavy)

P Butaw yo bənək.

L Butaw yo bənək.

M Butəw yo bənək ~ bəʔət.

K Butəw yo bəhət.

R Butəw yə bənək.

stone.this.heavy

72. HERE Mari SINI (Come here)

- P Ko mio.
- L Ko mīnoi.
- L Ko mīnoy.
- M Mīnai ba.
- K Mīnoy bae.
- R Marə mīnaŋ
let.come(here)
73. HIT Anjing itu diPUKUL Ali (That dog was beaten by Ali)
- P Kuyu? o nokoa Ali
- L Kuyu? o nokoa Ali.
- M Kuyu? o nəmət Ali
- K Kuyuk ho nəcūt Ali.
- R Kucä? ə tənətus Ali.
dog.that.PASS-beat.Ali
74. HOLD PEGANGLah tali ini kuat-kuat (Hold this rope tightly)
- P Kəgoŋ ba tilay yo kuət kuət
- L əgoŋ ba tilay yo it it.
- M Kəgoŋ (ba) tiləy yo it it
- K əgoŋ ba tiləy yo hit hit.
- R əgoŋ bah tiləy yə it it.
hold.IMPER.rope.this.tight.tight
75. HOW BAGAIMANA caranya? (How did he do it?)
- P Īnoŋ? ca?o nə.
- L Awəy ipə ca?o nə.
- M Pakoa ca?o nə?

K Cək ipo caro nə.

R Cinən ca?əy nə.

how.way.the

76. HUNT Dia suka BERBURU rusa (He likes to hunt deer)

P Si gala? **bə**buraw uso.

L Si galo? buraw uso.

M Si gala? **mə**burəw uso.

K Si galak **mə**soa uso.

R Si gala? **mə**soa usaw.

3SG.want.ACTIVE-hunt.deer

77. HUSBAND SUAMInya kaya (Her husband is rich)

P Adu? nə kayo

L Adu? nə kayo.

M Adu? nə sugea?

K Aduk nə kayo.

R Taŋgaw nə kayo.

husband.3SG.rich

78. I SAYA tidak tahu (I don't know)

P Uku coa namən.

L Uku coa namən / Coa ku namən.

M Uku coa namən

K Uku coa tətəw.

R Kəw laŋ nam.

79. ICE Dia suka ES (He likes ice = iced drinks)

P Si gala? es.
 L Si galo? es.
 M Si sətujəw ə̄mu? es
 K Si galak es.
 R Səy gala? ə̄mu? es.
3SG.like.eat.ice

80. IFKALAU hari hujan, saya tidak akan datang (If it rains I won't come)

P Amən bilay ujən, uku coa təkō
 L Amən bilay ujən uku coa nam moy.
 M Amən biləy ujən, uku coa gi təkō
 K Kaləw biləy ujən uku coa gen timōa.
 R Kaləw biləy ujən kəw laŋ sapuy.
if.day.rain.1SG.not.arrive

81. IN Dia bekerja DI DALAM rumah (He works inside the house)

P Si kərjo (na?) ləm uməa?
 L Si kərjo ləm uməa? dasəy
 M Si kərjo na? ləm uməa?~dasie
 K Si kərjo nak dasəe.
 R Səy kərjə piləm umah.
3SG.work.in.house

82. KILL Jangan BUNUH binatang itu (Don't kill that animal)

P Jibəa? munua? bənataŋ o.
 L Məbəa? munua? bənataŋ o

- M Daŋ monoa? bənatəŋ o
 K Daŋ monoah bənatəŋ ho.
 R Usah nonoh bənatəŋ ə.
 don't.PASS-kill.animal.that
83. KNOW Saya KENAL dia (I know him)
 P Uku namən pət si.
 L Uku namən pət nə.
 M Uku namən pət si o
 K Uku kənal si.
 R Kəw nam nə.
 1SG.know.3SG.
84. LAKE Berapa besar DANAU itu? (How big is that lake?)
 P Kədaw kəlay danəw o?
 L Kədaw laŋ danəw o.
 M Kədəw kələy danuo o?
 K Kədəw kələy danəa ho.
 R Bapəy kələy daniw ə.
 QUANT-much.QUANT-big.lake.that
85. LAUGH Orang itu TERTAWA (That man is laughing)
 P Tun o tətaway.
 L Tun o taway.
 M Tun o tawəy
 K Tun ho tətawəy.
 R Tun ə tawəy.
 person.that.laugh

86. LEAF DAUN itu lebar (That leaf is wide)
- P Dawən o libəa.
- L Dawun o libəa.
- M Dawən o libəa
- K Dawən ho libəh.
- R Daun ə libəa.
- leaf.that.wide*
-
87. LEFT Beloklah ke KIRI (Turn to the left)
- P Kilo? may kidəw.
- L ilo? moy kidəw.
- M Kilo? ba may kiduo.
- K Mənyipaŋ ba may kidəa.
- R Belo? bah ŋidiw
- turn.IMPER.motion-left*
-
88. LEG KAKInya panjang (His legs are long)
- P Kekea nə paŋjaŋ.
- L Kekea nə paŋjaŋ.
- M Kekea nə paŋjaŋ
- K Kekea nə paŋjaŋ.
- R Käkäl nə paŋjaŋ.
- leg.3SG.long*
-
89. LIE Jangan suka BERBOHONG (Don't tell lies)
- P Daŋ gala? pəllos.
- L Jibəa? galo? ŋike.

- M Daŋ gala? **ŋike**.
- K Daŋ galak **məŋike**.
- R Jibah usah gala? **ŋece?**.
not.necessary.like.MOTION-lie
90. LIVE Ayahnya masih HIDUP (His father is still alive)
- P Tia? nə masia? idup.
- L Bapo? nə masia? idup.
- M Bapa? nə gi idup
- K Bapak nə maseah idup.
- R Bapa? nə gi idup / Bapa? nə gidup.
father.3SG.still.alive
91. LIVER Gulai HATI enak (Vegetables-with-liver are delicious)
- P Lapən atəy bai?.
- L Atəy mono? bai? kə̄mu?.
- M Lapən atie bai?
- K Atəe monok baik.
- R Atuy mono? ilu? asuy.
liver.chicken.good.taste
92. LONG Tongkat itu PANJANG (That stick is long)
- P Tokot o pan̄jaŋ.
- L Tokot yo pan̄jaŋ.
- M Tokot o pan̄jaŋ
- K Tokot ho pan̄jaŋ.
- R Tokot ə pan̄jaŋ.
stick.that.long

93. LOUSE Anjing itu banyak KUTUnya (That dog is infested with fleas)

P Kuyu? o daw gutaw nə.

L Kuyu? yo daw gutəw.

M Kuyu? o dəw gutəw nə

K Kuyuk ho dəw gutəw nə.

R Kucä? də?ə do gutəw.

dog.yonder.many.louse

94. MAN ORANG LAKI-LAKI itu baru datang (That man just arrived)

P Səmanəy yo baro təko.

L Tun səmanəy o pəy sapəy. Min. pr. re: /poy/

M Səmanie o tapie təko

K Tun səboŋ ho pəe timoa.

R Səmanuy ə baru sapuy.

3SG.man.that.just.arrive

95. MANY BANYAK orang datang dari Medan (Lots of people came from Medan)

P Daw tun təko kunoy Medan.

L Daw tun təko kiñi Medan.

M Dəw tun təko kunay Medan

K Dəw tun tioa jak kəni Medan.

R Banya? tun təkaw ja? kuni Medan.

many.person.come.from.Medan.

96. MEAT Harga DAGING naik (The price of meat rose)

- P əgo dagiŋ kəne?
L Go dagiŋ laʔaŋ / kəne?
M əgo dagiŋ məne? ~ kəne?
K Həgo dagiŋ mənək.
R Ogaw dagiŋ mənä?.

price.meat.MOTION-rise

97. MOTHER IBUnya pergi ke pasar (His mother went to the market)

- P Īno? nə alaw may pasar.
L Īno? nə alaw pasar.
M Īno? nə may pəken
K Īnok nə aləw may kəlaŋan.
R Īno? nə may pasar.

mother.3SG.to.market

98. MOUNTAIN GUNUNG itu tinggi (That mountain is tall)

- P Təbo o ləkət.
L Təbo o ləkət.
M Təbo o ləkət.
K Təbo ho ləkət.
R Təbaw ə dəʔə ləkət.

mountain.that.yonder.tall

99. MOUTH MULUTnya besar (His mouth is big)

- P Bibia nə lay.
L Bibia nə lay.
M Bebea nə ləy.

K ηus nə ləy.
R ηus nə ləy.
 mouth.3SG.big

100. NAME NAMAnya Ali (His name is Ali)

P Gen nə Ali.
L Gen nə Ali.
M Gen nə Ali
K Gen nə Ali.
R Gen nə Ali.
 name.3SG.Ali

101. NARROW Jalan itu SEMPIT (That road is narrow)

P Dalən o səpit.
L Dalən yo səpit.
M Dalən o səpit.
K Dalən ho səpit / titik.
R Dalən ə səsa?
 road.that.narrow

102. NEAR Dia duduk DEKAT saya (He sat near me)

P Si təmot paʔaʔ ku.
L Si təmot idiŋ ku.
M Si təmot paʔaʔ ku.
K Si təmot pahak ku.
R Səy təmot kədət kəw.
 3SG.sit.near.me

103. NECK LEHERnya panjang (His neck is long)

P Kagən nə paŋjaŋ.

L Kagən nə paŋjaŋ.

M Kagən nə paŋjaŋ.

K Kahagən nə paŋjaŋ.

R Tuku? nə paŋjaŋ.

neck.3SG.long

104. NEW Bajunya BARU (His clothes are new)

P Bajaw nə bəlaw.

L Bajaw nə bəlaw.

M Bajəw nə bələw.

K Bajəw nə bələw.

R Bajəw nə bələw.

shirt.3SG.new

105. NIGHT MALAM ini gelap (Tonight is dark)

P Maləm yo kələm.

L Maləm nyo kələm.

M Kəlmən yo kələm.

K Maləm ho kələmən.

R Maləm yə kələm.

night.this.dark

106. NOSE HIDUNGnya merah (His nose is red)

P Nyuŋ nə miləa?.

L Nyuŋ nə miləa?.

M Nyuŋ nə miləa?

- K Nyuŋ nə abaŋ.
R Iduŋ nə abaŋ.
nose.3SG.red
107. NOT Ini BUKAN rumah saya (This is not my house)
P Dio iso uməa? ku.
L Diyo coa uməa? ku.
M Dio iso uməa? keme
K Yo iso umah ku.
R Yə bukən umah kəw.
this.not.house.1SG
108. OLD ayahnya sudah TUA (His father is already old)
P Tia? nə bi tuay.
L Bapo? nə bi tuay.
M Bapa? nə bi tuəy
K Bapak nə bi tui.
R Bapak nə mi tuəy.
father.3SG.already.old
109. ONE Matanya hanya SATU (He only has one eye)
P Matay nə cuman do.
L Matay nə do **dəpəa?** /dəpəa?/ = ‘sebelah sini’
M Matəy nə təŋən **dəlay.** /təŋən/ [hŋən]
K Matəy nə cuma **dəlay.**
R Matəy nə cuma daw.
eye.3SG.only.one

110. OTHER Pakailah baju yang LAIN (Put on another shirt)

- P Kakəy ba bajaw do ləyən.
L Kakəy ba bajəw luyən.
M Kakie ba bajəw ləyən.
K Kakəe ba bajəw də dəbətəe.
R Pakuy bah bajəw lain.
wear.IMPER.shirt.other

111. PERSON ORANG itu baru datang (That person just arrived)

- P Tun o baro təkō
L Tun o pəy sapəy. Min. pr. re: /poy/
M Tun o tapie təkō
K Tun ho pəe timōa.
R Tun ə baru təkaw.
person.that.just.come

112. PLAY Anak itu BERMAIN di jalan (That child is playing in the street)

- P Ana? yo bəgabo? na? dalən.
L Ana? o bəgabo? nəa? dalən.
M Titi? o main na? dalən
K Tun titik ho main nak dalən.
R Nati? ə main lə dalən.
child.that.play.in.road

113. PULL TARIKlah tali itu (Pull that rope/string)

- P Tari? ba tilay yo.
L Dat ba tilay o.

- M Sita? ba tiləy o
 K Sitak ba tiləy ho.
 R Ta?a? bah tiləy yə
 pull.IMPER.rope.this
114. PUSH Tolong TOLAK mobil saya (Please help push my car)
 P Tulun? tula? sətom ku.
 L Tulun? tulo? sətom ku.
 M Tulun? tula? sətom ku
 K Tulun? tulak sətom ku.
 R Tulun? tənula? mobil kəw.
 help(please).PASS-push.automobile.1SG
115. RAIN Kemarin Hujan lebat (Yesterday it rained hard)
 P Ləbəa? ujən bə?əs.
 L Ləbəa? ujən lay.
 M Ləbəa? ujən ləy.
 K Ləbah ujən ləy.
 R Ləbah ujən ləbət.
 yesterday.rain.hard
116. RED Bunga itu MERAH (That flower is red)
 P Buŋay o miləa?
 L Buŋay o miləa?
 M Buŋəy o miləa?
 K Buŋi ho aban.
 R Buŋəy ə aban.
 flower.that.red

117. RIGHT Hitungannya BETUL (Count it right)

P Hituŋan o bətoa.

L Pərituŋan o bai?.

M Bərituŋ nə bətoa.

K Rikin nə bətoa.

R Rikinan nə bənəa.

count.3SG.correctly

118. (TO) RIGHT Beloklah ke KANAN (Turn to the right)

P Kilo? ba may kanən.

L Bəkilo? ba alaw kanən.

M Nyipaŋ ba may kanən.

K Məbelek ba may kanən.

R Belo? bah ŋanən.

turn.IMPER.to.right

119. RIVER SUNGAI itu deras (That river is swift)

P Bioa o dəʔəs.

L Bioa o dəʔəs.

M Bioa o dəʔəs

K Bioa ho dəhəs.

R Bioa ə dəʔəs. / Bataŋ aʔəy ə dəʔəs

river.that.swift

120. ROAD JALAN itu rusak (That road is poor)

P Dalən o usa?.

L Dalən o uso?
M Dalən o usa?
K Dalən ho ajuk.
R Dalən ə ät.
road.that.bad

121. ROOT AKAR itu pahit (That root is bitter)

P Balət o pet.
L Balət o pet.
M Balət o pet.
K Balət ho pet.
R Bania ə pät.
root.that.bitter

122. ROPE TALI itu kuat (That rope is strong)

P Tilay o kuət.
L Tilay o kuət.
M Tiləy o təgoa?
K Tiləy ho kuət.
R Tiləy ə kokoh.
rope.that.strong

123. ROTTEN Buah itu BUSUK (That fruit is rotten)

P Bua? o usu?
L Bua? o usu?
M Boa? o usu?
K Buah ho busuk.
R Buah ə busu?.

fruit.that.rotten

124. RUB GOSOKkan obat itu ke badan (Rub that medicine into
(my) body)

P Gusu? ba ubət may awa?.

L Lomo? ba ubət o moy awo? ku.

M **K**əlomo? ubət o may awa?

K Lomok ba (ke) ubət ho may awak ku.

R Goso? bah ubət ə may səbadən.

rub.IMPER.medicine.that.into.ALL-body

125. SALT Kami kehabisan GARAM (We have run out of salt)

P Keme abis silay.

L Keme bi abis silay.

M Keme cigəy **b**əsiləy.

K Keme abis siləy.

R Kämäy abis ga?əm.

1PL(EXCL).lack.salt

126. SAND PASIR itu halus (That sand is fine)

P Bənəy o alus.

L Bənəy o alus.

M Bənie o alus

K Bənəe ho alus.

R Bənuy ə alus.

sand.that.fine

127. SAY Apa KATAnyA? (What did he say?)

P Gen **n**adəa? nə?
L Gen **n**adəa? nə?
M Jano **n**adəa? nə?
K Inə **n**adəh nə?
R Igän katəy nə?
what.say.3SG

128. SCRATCH Tolong GARUT belakang saya (Please scratch my back)

P Tulun̄ gaut na? kədoŋ ku.
L Tulun̄ gaut kədoŋ ku.
M Tulun̄ kut kədoŋ ku.
K Tulun̄ gahut kədoŋ ku.
R Tulun̄ kaut kədoŋ kəw.
help(please).scratch.back.1SG

129. SEA LAUT jauh dari sini (The sea is far from here)

P Laut ua? kunoy yo.
L Laut oa? kīni yo.
M Laut oa? kunay yo.
K Laut hoah jak kəni yo.
R Laut jaoh kuni.
sea.far.(from)here

130. SEE Buah tangan itu belum diLIHATnya (No results have yet been seen)

P Bua? taŋən o ati si kəmlia?
L Bua? taŋən ati kənlia? nə.

- M Asea nə ati si kəmləa? nə
 K Kərjo ati katek asea nə.
 R Buah taṅən əlum kənələh nə.
 fruit.hand.not(yet).PASS-see.3SG
131. SEED Buah itu banyak BIJInya (That fruit has a lot of seeds)
 P Bua? o daw ijat nə.
 L Bua? nə daw ijat nə.
 M Boa? o dəw ijat nə.
 K Buah ho dəw bukak nə.
 R Buah də?ə banya? ijat nə.
 fruit.yonder.many.seed.3SG
132. SEW JAHITlah baju itu (Sew that dress)
 P Kənēt ba bajaw o.
 L Kənēt bajaw o.
 M Kənēt ba bajəw o.
 K Kənēt ba bajəw ho.
 R Keñät bah bajəw ə.
 IMPER-sew.IMPER.dress.that
133. SHARP Pisau itu TAJAM (That knife is sharp)
 P Pisəw o tajəm.
 L Pisəw o tajəm.
 M Pisuo o tajəm
 K Pisəa ho tajəm.
 R Pisiw ə tajəm.
 knife.that.sharp

134. SHORT Orang itu PENDEK (That person is short)

P Tun o peṅā?

L Tun o timəa.

M Tun o pəṅā?

K Tun ho pədak.

R Tun ə pəda?

person.that.short

135. SING NYANYIkan lagu itu (Sing that song)

P Nyanyi ba lagu o.

L Nyanyi ba ko ləgaw o.

M Nyanyi ba lagu o

K Nyanyi ba lagəw ho.

R Nyanyəy bah lagəw.

sing.IMPER.song

136. SIT DUDUKlah di sini (Sit here)

P Təmot ba na? yo.

L Təmot ba piyo.

M Təmot ba piyo

K Təmot ba nak yo.

R Təmot bah taŋ yə.

sit.IMPER.at.here

137. SKIN KULITnya putih (His skin is white)

P Baba? nə putia?

L Babo? nə putia?

- M Baba? nə putea?
 K Babak nə puteah.
 R Kulit nə putäh.
 skin.3SG.white
138. SKY LANGIT itu biru (The sky is blue)
 P Leŋet o biru.
 L Leŋet o biru.
 M Leŋet o lupaŋ
 K Leŋet ho ijo.
 R Länät ə ijiw.
 sky.that.blue
139. SLEEP Ibu sedang TIDUR (Mother is asleep)
 P Īno? bi tidoa.
 L Īno? gidon̄ tidua.
 M Īno? gidon̄ tidoa.
 K Īnok gidon̄ tiduh.
 R Īno? don̄ tidua.
 mother.presently.sleep
140. SMALL Badannya KECIL (His body is small)
 P Awa? nə titi?
 L Awo? nə titi?
 M Awa? nə titi?
 K Awak nə titik.
 R Badən nə ete?
 body.3SG.small

141. SMELL BAU ikan itu busuk (The smell of that fish is bad)

- P ə̄maw kan o usu?
L ə̄maw kan o usu?
M ə̄mon kan o usu?
K ə̄maw kan ho busuk.
R ə̄mon kan ə busu?
smell.fish.that.rotten

142. SMOKE Di sana banyak ASAP (There is a lot of smoke over there)

- P Na? di daw asəp.
L Doloy ?o daw asəp.
M Na? di dəw asəp
K Nak di dəw asəp.
R Taŋ dəy banya? asəp.

143. SMOOTH Pipinya LICIN (His cheeks are smooth)

- P Papəa? nə licin.
L Papə? nə licin ba?əs.
M Papəa? nə licin.
K Papah nə licin.
R Pipəy nə licin.
cheek.3SG.smooth

144. SNAKE ULAR itu berbisa (That snake is poisonous)

- P Duŋ o bisay.
L Duŋ o bisay.

- M Təduŋ o kəbisəy
 K Nopoy ho biso.
 R Ular ə bisəy.
snake.that.poison
145. SNOW Tidak ada SALJU di sini (There is no snow here)
 P Coa ade si salju na? yo.
 L Coade gen nəa? di.
 M Coa ade si salju na? piyo
 K Coa katek salju nak yo.
 R Laŋ adäy saljəw taŋ yə.
not.exist.snow.at.this
146. SOME Belilah BEBRAPA ekor ayam (Buy some chickens)
 P Tokoa ba kədaw likup mono?.
 L Tukua ba kədaw likup monok.
 M Tokoa ba kədəw likup mono?
 K Bələy ba kədəw likup monok?
 R Tukua bah bapəy likup mono?.
buy.IMPER.QUANT-many.CLASSIFIER.chicken
147. SPIT Jangan BERLUDAH di sini (Don't spit here)
 P Jibəa? təkə? na? yo.
 L Jibəa? bətəkə? piyo.
 M Daŋ bətəkə? na? piyo
 K Daŋ bətəkek nak yo.
 R Usah nəkä? taŋ yə.
don't.motion-spit.at.here

148. SPLIT BELAHlah bambu itu (Split that bamboo)

P Kəlay bulua? o.

L Nəgit ba bulua? ?o.

M Kəlay boloa? o.

K Kəlay ba boloah ho.

R Kia? bah boloh də?ə.

IMPER-split.IMPER.bamboo.yonder

149. SQUEEZE PERASlah kelapa itu (Squeeze that coconut)

P Kioa? ba nioa yo.

L Satən ba nioa o.

M Kioa? ba nioa yo. Nas. vowels: /nioa/, /kioa/

K Haməs ba (ke) nioa ho.

R Po?oh bah niol ə.

squeeze.IMPER.coconut.that

150. STAB Orang itu mati KENA TIKAM (That man died from a stabbing).

P Səmanəy o matəy kəno tikəm.

L Tun o matəy tənīkəm.

M Tun o matie kəno tujəa.

K Tun ho matəe kəno tujah.

R Tun ə matuy kənow tujah.

person.that.die.strike.stab

151. STAND Jangan BERDIRI di sini (Don't stand here)

P Jibəa? təje na? yo.

L Jibəa? təje piyo.
M Daŋ təga? na? piyo.
K Daŋ təkak nak yo.
R Usah təga? taŋ yə.
 don't.stand.at.here

152. STAR Banyak BINTANG di langit (There are many stars in the sky)

P Daw bitaŋ na? leŋet.
L Daw bitaŋ nəa? leŋet.
M Kədəw bitaŋ na? leŋet
K Dəw bitaŋ na? leŋet.
R Banya? bitaŋ na? ləŋät.
 many.star.in.sky

153. STICK TONGKATnya bengkok (That stick is crooked)

P Tokot nə **bərikok**.
L Tokot nə **bərikok**.
M Tokot nə **bərikok**.
K Tokot nə **bikug**.
R Tokot nə pəkəŋ.
 stick.3SG.crooked

154. STONE Di sungai itu banyak BATU (In that river are lots of stones)

P Na? bioa o daw butaw.
L Na? bioa o daw butaw.
M Na? bioa o dəw butəw

K Nak bioa dəw butəw.
R Lə bioa ə banya? butəw.
at.river.that.many.stones

155. STRAIGHT Kayu itu LURUS (That wood is straight)

P Kiəw o lu?us.
L Kiəw o lu?us.
M Kiuo o lu?us
K Kiəa ho luhus.
R Kiiw ə də?ə lu?us.
wood.that.yonder.straight

156. SUCK Bisa ular itu mesti diHISAP (The snake poison must be sucked out)

P Bisay duŋ o məstay nesep.
L Bisay duŋ o nesep.
M Kəbəsəy duŋ o mustəy nesep
K Bisə nopoe ho pacak nesep.
R Bisəy ular ə arus nəsäp.
poison.snake.that.must.PASS-suck

157. SUN MATAHARI belum terbit (The sun has not yet risen)

P Matay bilay ati tim̄oa.
L Matay bilay ati tim̄oa.
M Matəy biləy ati məcəli?
K Matəy biləy ati tə̄m̄oa.
R Matəy biləy əlum tim̄oa.
eye.day.not.rise

158. SWELL Kakinya BENGKAK (His leg is swollen)
- P Kekea nə məbəkəʔ.
- L Kekea nə bəkəʔ.
- M Kekea nə məbəkəʔ.
- K Kekea nə məbəkək.
- R Käkäl nə bəkəʔ.
leg.3SG.swell
159. SWIM Dia tidak dapat BERENANG (He can't swim)
- P Si coa dapət məluən.
- L Si coa dapət məluən.
- M Si coa nam məluən
- K Si coa nam bədənaŋ.
- R Səy laŋ nam donəŋ.
3SG.not.can.swim
160. TAIL EKOR anjing itu panjang (That dog's tail is long)
- P Ikoa kuyu? o paŋjaŋ.
- L Ikoa kuyu? o paŋjaŋ.
- M Ikoa kuyu? o paŋjaŋ
- K Ikoa kuyuk ho paŋjaŋ.
- R Iku? kucä? dəʔə paŋjaŋ.
tail.dog.yonder.long
161. THAT Di sana ITU apa? (What is that over there?)
- P Ade jano na? di o?
- L Nəa? doloy o gen.

M Ade jano na? di o?
K Nak di ho inə.
R Taŋ ə igän.
at.that.what

162. THERE Dia mau ke SITU (He wants to go there)

P Si la? may mīni.
L Si lo? lalaw moy īni.
M Si la? may mīni
K Si lak may mīni.
R Səy na? mīnuy.
3SG.will.here

163. THEY MEREKA akan datang (They will come)

P Kabən o akan təkə.
L Tobo o bakəa təkə mīnoy.
M Tobo o la? təkə.
K Si gen tīmoa.
R Tobo ə na? təkaw.
they.will.come

164. THICK Papan itu TEBAL (That board is thick)

P Papən o kəboa.
L Papən o kəboa.
M Papən o kəboa.
K Papən ho kəboa.
R Papən ə kəbol.
board.that.thick

165. THIN Kertas itu TIPIS (That paper is thin)

P Kərtas o mipis.

L Kərtas o mipis.

M Kərtas o mipis

K Kərtas ho mipis.

R Kotəs ə məlipis.

paper.that.thin

166. THINK PIKIRkanlah soal itu (Think about that problem)

P Keker ba soʔal o.

L Peker ba ko uləaʔ ʔo.

M Keker ba soʔal o

K Kikir ba soʔal ho.

R Kikia bah soʔal ə.

IMPER-think.IMPER.problem.that

167. THIS INI apa? (What is this?)

P Diyo jano?

L Diyo gen?

M Jano diyo?

K Yo inə?

R Diyə igän?

this.what

168. THOU KAMU lahir di mana? (Where were you born?)

P Ko laher naʔ ipə?

L Ko lahir naʔ ipə?

- M Ko laher na? ipə?
 K Kumu / ko lahir nak ipo?
 R Kabən adäy taŋ inan?
 2SG.exist.at.where
169. THREE Anaknya TIGA orang (He has three children)
 P Ana? nə təlaw.
 L Ano? nə təlaw tun.
 M Ana? nə tələw
 K Anak nə tələw likup.
 R Ana? nə tələw likup.
child.3SG.three.CLASSIFIER
170. THROW LEMPARkan bola itu ke sana (Throw the ball there)
 P Kəlu? ba bola o may mīni. :Imper kə-
 L Kəlu? ba bal o mədoloy.
 M Kəlu? ba bal o mīni
 K Kəluk ke ba bola ho mīni.
 R Kəlu? kə bola ə mīnuy.
IMPER-throw.particle.ball.that.here
171. TIE IKATlah anjing itu (Tie that dog)
 P Keket ba kuyu? o.
 L Keket ba kuyu? o.
 M Keket kuyu? o
 K Keket ba kuyuk ho.
 R Käkät bah kucä? də?ə.
IMPER-tie.IMPER.dog.yonder

172. TONGUE LIDAHnya panjang (His tongue is long)

P Diləa? nə paŋjaŋ.

L Diləa? nə paŋjaŋ.

M Diləa? nə paŋjaŋ

K Dilah nə paŋjaŋ.

R Lidah nə paŋjaŋ.

tongue.3SG.long

173. TOOTH GIGInya sakit (He has a toothache)

P Epen nə gis.

L Epen nə gis

M Epen nə gis

K Epen nə gis.

R Äpän nə gis.

tooth.3SG.sore

174. TREE POHON itu tinggi (That tree is tall)

P Pun kiəw o ləkət.

L Pun kiəw nə ləkət.

M Pun kiuo o ləkət.

K Kiəa ho ləkət.

R Kiiw ə ləkət.

Tree(wood).that.tall

175. TURN BELOKlah ke kanan (Turn to the right)

P Kilo? ba may kanən.

L Bəkilo? ba moy kanən.

- M **Mənyipən** may kanən
K Belek / Sipən ba may kanən.
R Belo? bah **ḡ**ənən.
turn.IMPER.MOTION-right
176. TWO Rumahnya DUA (He has two houses)
P Uməa? nə duay.
L Uməa? nə duay.
M Uməa? nə duəy.
K Umah nə dui.
R Umah nə duəy.
house.3SG.two
177. VOMIT Dia MUNTAH (He vomited)
P Si mutəa?.
L Si mutəa?.
M Si mutəa?
K Si mutah.
R Səy təmutah.
3SG.ACTIVE-vomit
178. WALK Dia suka JALAN KAKI (He likes to go on foot)
P Si gala? panəw kekea.
L Si awit panəw kekea.
M Si gala? panuo kekea.
K Si jalak bəpanəa kekea.
R Nə gala? paniw kəkäl.
3SG.want.walk.foot

179. WARM Hari ini PANAS sekali (Today is very warm)

P Bilay yo panəs niən.

L Bilay ?o panəs niən.

M Biləy yo panəs lut.

K Biləy yo panəs niən.

R Biləy yə panəs niən.

day.this.hot.very

180. WASH CUCIlah piring itu (Wash those dishes)

P Kucan ba piŋan o.

L Kucan ba piŋan o.

M Kəpu? piŋan o

K Kəpuk ba piŋan ho.

R Kəpu? bah piŋan də?ə.

IMPER-wash.IMPER.dish.yonder

181. WATER AIR itu hangat (That water is warm)

P Bioa o aŋət.

L Bioa o panəs.

M Bioa o panəs

K Bioa ho panəs.

R Biol də?ə panəs.

water.yonder.hot

182. WE KAMI mau pulang (We (EXCL) want to go home)

P Keme la? bele?.

L Keme lo? bele?.

- M Keme la? bele?
 K Keme lak belek.
 R Kämäy na? bälä?
1PL(EXCL).will.return(home)
183. WET Bajunya BASAH (His clothes are wet)
 P Bajaw nə əcəa?
 L Bajaw nə ləcəa?
 M Bajəw nə ləcəa?
 K Bajəw nə ləcah.
 R Bajəw nə ləcah.
clothes.3SG.wet
184. WHAT? APA yang dicarinya? (What is he looking for?)
 P Jano nəsoa nə?
 L Gen nəsoa nə?
 M Jano nəsoa nə?
 K Inə də nəsoa nə?
 R Igän nəsol nə?
what.PASS-search.3SG
185. WHEN? KAPAN dia berangkat (When is he leaving?)
 P Təŋen si bərakat?
 L Təŋen si aləw?
 M Təŋen si bərakat?
 K Təŋen si lalaw?
 R Təŋän səy bakət?
when.3SG.INTRANS-depart

186. WHERE? DI MANA dia sekarang? (Where is he now?)

- P Na? ipə si uyo?
L Nəa? ipə si uyo?
M Na? ipə si uyo?
K Nak ipo si uyo?
R Taŋ inan səy kinəy?
at.where.he.now

187. WHITE Giginya PUTIH (His teeth are white = He has white teeth)

- P Epen nə putia?
L Epen nə putia?
M Epen nə putea?
K Epen nə puteah.
R Äpän nə putäh.
tooth.3SG.white

188. WHO? SIAPA itu? (Who is that?)

- P Api do?o?
L Api do?o / Api si do?o.
M Api do?o?
K Api ho? / Api si ho?
R Apaw də?ə? / Sapaw də?ə?
who.yonder / who(HONORIFIC).yonder

189. WIDE Sungai itu LEBAR (That river is wide)

- P Bioa o libəa.

- L Bioa o libəa.
M Bioa o libəa
K Bioa ho libəh.
R Bataŋ aʔəy ə libəa.
bed.river.that.wide
190. WIFE ISTERInya masih hidup (His wife is still alive)
P ŋənyan nə maseaʔ idup.
L Məŋənyan nə masiaʔ idup.
M Suməaʔ nə gi idup
K Pərpuan nə / məŋunyan nə maseah idup.
R Sumah nə gidup → gi idup.
wife.3SG.still.alive
191. WIND Di sini banyak ANGIN (Here there is lots of wind)
P Naʔ iyo daw aŋin.
L Piyo daw aŋin.
M Naʔ piyo dəw aŋin
K Nak yo dəw aŋin.
R Taŋ yə banyaʔ aŋin.
at.here.much.wind
192. WING SAYAP burung itu patah (That bird has a broken wing)
P Sayəp buruŋ o patiaʔ.
L Sayəp buruŋ o patiaʔ.
M Sayəp buruŋ o pateah?
K Sayəp buruŋ ho pateah.
R Kəpaʔ buruŋ ə patäh.

wing.bird.that.broken

193. WIPE HAPUSlah meja itu (Wipe that table)

P Kəlap ba mija o.

L Kənut ba mija o.

M Kənut ba mija o.

K Kapus ba mija ho.

R Kapus bah meja dəʔə.

IMPER-wipe.IMPER.table.yonder

194. WITH Dia datang DENGAN isterinya (He came with his wife)

P Si təkə ŋen ŋənyan nə.

L Si təkə ŋen məŋənyan nə.

M Si təkə ŋen suməa? nə

K Si timoa magəh pərpuan nə.

R Səy təkaw dəŋan sumah nə.

3SG.come.with.wife.3SG

195. WOMAN ORANG PEREMPUAN harus memakai kain (Women must wear a sarong)

P Səlawəy harus makəy kayən.

L Səlawəy mustay makəy kain.

M Səlawie mustəy makie pəy.

K Tun bəe harus makəe pəy.

R Səlawəy arus makuy loʔ.

woman.must.ACTIVE-wear.sarong

196. WOODS Dia pergi ke HUTAN mencari kayu (He went to the forest looking for (fire)wood)

- P Si alaw may im̄o m̄soa kiəw.
L Si alaw bæa? im̄o m̄soa kiəw.
M Si aləw may im̄o m̄soa putuŋ.
K Si aləw may him̄o m̄soa kiəa.
R Səy masu? im̄aw m̄soa kiiw.
3SG.enter.forest.ACTIVE-look.wood

197. WORM Di sini banyak CACING (Here there are a lot of worms)

- P Na? yo daw gəlŋ.
L Piyo daw gəlŋ.
M Na? piyo dəw gəlŋ
K Nak yo dəw gəlŋ.
R Taŋ yə banya? gəlŋ.
at.here.many.worm

198. YE KAMU SEKALIAN harus datang (You all must come)

- P Udi kətə harus təkə.
L Kutə udi mustay təkə.
M Udi kətə mustəy təkə
K Udi kəhətə nə harus tim̄oa.
R Galəy galəy kuməw arus təkaw.
all.all.2PL(HONORIFIC).must.come

199. YEAR Dia berangkat TAHUN depan (He leaves next year)

- P Si bərakat taun moko.

L Si loʔ lalaw taun naʔəp.
 M Si bərakat taun naʔəp.
 K Si aləw tahun nahəp.
 R Səy bakət ton naʔəp.
3SG.INTRANS-depart.year.next

200. YELLOW Burung itu KUNING (That bird is yellow)

P Buruŋ o kuniŋ.
 L Buruŋ o kuniŋ.
 M Buruŋ o kuniŋ.
 K Buruŋ ho kuniŋ.
 R Buruŋ ə kuniŋ.
bird.that.yellow

List of morphological categories:

ACTIVE me- ~ -em-
 PASS ne- ~ -en-
 INTRANS be-₁
 IMPER ke-₁ ... (ba)
 MOTION meŋ-
 CLASSIFIER likup, tun, bueaʔ, etc.
 QUANT ke-₂
 STATIVE te-
 TOTALITY se-
 SINGULAR de-

Categories found in Musi but not recorded (yet) in Rawas:

HAVE be-₂

125. SALT Kami kehabisan garam (We have run out of salt)

M Kémé cigey **besiley**

CONTRACTIONS

gidup < gi idup (glottal onset deleted)

cigey < coa igey